

Svar på covid-19-oppdrag fra HOD nr. 370 - vurdering av unntak for internasjonale idrettsarrangementer i Norge

Oppsummering

- Helsedirektoratet anbefaler fortsatt ikke unntak for arbeidsreisende i forbindelse med World Cup i ski nordiske grener, alpint og skiskyting eller internasjonale fotball- eller håndballkamper. Disse gruppene toppidrettsutøvere, trenere og støttepersonell vurderes ikke å ha samfunnskritiske funksjoner.
- Helsedirektoratet mener det er for tidlig å vurdere lemping av innreiserestriksjoner for toppidretten. Dette må sees i sammenheng med generelle vurderinger av behov for strenge innreiserestriksjoner, jfr oppdrag 343 og anbefalingene i 362 om å ikke gi unntak ut mars måned.
- Smittesituasjonen i Norge er fremdeles ustabil, og det er svært vanskelig å si hvordan situasjonen vil utvikle seg de kommende ukene. Smittesituasjonen er ikke vesentlig endret siden vurderingen 19. februar.
- Enhver lemping av reiserestriksjoner medfører økt risiko for import av smitte og nye virusvarianter. Risikoen for importsmitte henger sammen med antallet reiser til Norge, og situasjonen i landene de reisende reiser fra.
- Lemping av innreiserestriksjoner og unntak fra karantenebestemmelsene for toppidretten må sees i sammenheng med generelle vurderinger av behov for strenge innreiserestriksjoner, jfr oppdrag 362 levert 19 februar. Det må gjøres en vurdering av hvilke grupper det er aktuelt å lempe på tiltak for. Jo flere som får lemping av tiltak, jo mer vil risikoen for importsmitte øke.
- Dersom det gis unntak for innreisekarantene for toppidrettsutøvere vil testing ved ankomst samt karantene fram til dag 3, test på døgnet 3, og fritidskarantene fra døgnet 3 ved negativ PCR test ha en moderat til sterk risikoreduserende effekt.

Oppdraget fra Helse- og omsorgsdepartementet

Oppdrag 370 - vurdering av unntak fra innreise- og karantenerestriksjoner for internasjonale idrettsarrangementer

HOD viser til svar på oppdrag HOD 362 – Vurdering av fortsatt behov for strenge innreiserestriksjoner hvor det bl.a. går fram at:

- Hdir mener at det etter 28. februar fortsatt er nødvendig og forholdsmessig å videreføre gjeldende strenge innreiserestriksjoner av hensyn til folkehelsen under det pågående utbruddet av covid-19
- Hdir anbefaler at gjeldende innreiserestriksjoner av hensyn til folkehelsen beholdes ut mars måned.

Regjeringen besluttet 11. februar at det nå ikke gjeninnføres unntak fra innreise og karantenerestriksjonene i covid-19-forskriften § 6 f for World Cup ski nordiske grener, alpint og skiskyting, samt internasjonale fotball- og håndballarrangementer.

Som grunnlag for en fornyet vurdering innen 1. mars, bes det om Helsedirektoratets vurdering og anbefaling av om unntak fra innreise- og karantenerestriksjoner for disse arrangementene bør gjeninnføres, samt forutsetninger og tidsperspektiv på dette. Vurderingen gjøres i samarbeid med Folkehelseinstituttet og må sees i sammenheng med vurderingen av de generelle reglene for innreise og karantene, jf. svar på oppdrag 362. Det vises for øvrig til oppdrag 286 del 1 og del 2. Vedlagt er liste over aktuelle internasjonale handball- og fotballkamper.

Vedlagt: Oppdatert liste over aktuelle internasjonale idrettsarrangementer er oversendt fra KUD.

Frist for oppdraget er torsdag 25. februar kl. 09:00.

Kontaktpersoner i HOD er Vigdis Rønning (vr@hod.dep.no), mobil 90 10 35 92.

Oppdragstekst slutt.

.....

Med oppdraget ble det sendt med en oversikt i Excel over aktuelle håndball- og fotballkamper.

.....

23. februar kl 11.22 ble følgende presisering oversendt fra HOD:

Bakgrunn: Regjeringen besluttet 11. februar at det nå ikke gjeninnføres unntak fra innreise og karantenerestriksjonene i covid-19-forskriften § 6 f for World Cup ski nordiske grener, alpint og skiskyting, samt internasjonale fotball- og håndballarrangementer.

Oppdrag: Helsedirektoratets bes om å komme med en vurdering og anbefaling av om unntak fra innreise- og karantenerestriksjoner for disse arrangementene bør gjeninnføres, samt forutsetninger og tidsperspektiv på dette.

Oppdraget dreier seg om både håndball/fotball og ski nordiske grener, alpint og skiskyting

Som tilleggsinfo vies det til oppdrag 362.

.....

Bakgrunn

Det er tradisjon og praksis for å gjennomføre en rekke internasjonale idrettsarrangement i Norge. Det vises til tidligere oppdrag knyttet til toppidrett og ulike arrangementer. Herunder bl.a. oppdrag 235, 179, 155, 148, 286 del 1 og 2 og 345, og tidligere vurderinger av unntak fra forskrift. Det vises også til 362 som ble sendt for mindre enn en uke siden. I svar på oppdrag 362 var anbefalingen fra Helsedirektoratet at det etter 28. februar fortsatt er nødvendig og forholdsmessig å videreføre gjeldende strenge innreiserestriksjoner av hensyn til folkehelsen under det pågående utbruddet av covid-19. Vi anbefaler at gjeldende innreiserestriksjoner av hensyn til folkehelsen beholdes ut mars måned.

Faglig underlag fra Folkehelseinstituttet

Oppsummering

- *Smittesituasjonen i Norge er fremdeles ustabil, og det er svært vanskelig å si hvordan situasjonen vil utvikle seg de kommende ukene. Smittesituasjonen er ikke vesentlig endret siden vurderingen 19. februar.*
- *Enhver lemping av reiserestriksjoner medfører økt risiko for import av smitte og nye virusvarianter. Risikoen for importsmitte henger sammen med antallet reiser til Norge, og situasjonen i landene de reisende reiser fra.*
- *Lemping av innreiserestriksjoner og unntak fra karantenebestemmelsene for toppidretten må sees i sammenheng med generelle vurderinger av behov for strenge innreiserestriksjoner, jfr oppdrag 362 levert 19 februar. Det må gjøres en vurdering av hvilke grupper det er aktuelt å lempe på tiltak for. Jo flere som får lemping av tiltak, jo mer vil risikoen for importsmitte øke.*
- *Dersom det gis unntak for innreisekarantene for toppidrettsutøvere vil testing ved ankomst samt karantene fram til dag 3, test på døgnet 3, og fritidskarantene fra døgnet 3 ved negativ PCR test ha en moderat til sterk risikoreduserende effekt.*

Vurdering

Det vises til tidligere vurderinger gitt i Oppdrag 286 del 1 og del 2, samt 345 (Innreisekarantene toppidrett) og 362 (Innreiserestriksjoner generelt). Som grunnlag for fornyet vurdering bør disse nevnte oppdragene legges til grunn, siden det er svært kort tid siden siste vurdering (Oppdrag 362) ble gjort 19 februar.

Smittesituasjonen er ikke vesentlig endret siden vurderingen 19. februar. Det er store geografiske forskjeller i smitterisiko i Norge. Nye virusvarianter gjør at situasjonen fremdeles vurderes som ustabil.

For internasjonale idrettsarrangementer i Norge er det en forutsetning at dagens innreiserestriksjoner endres. For at det skal være mulig å gjennomføre arrangementene ønsker NIF og særforbundene i tillegg unntak fra de generelle karantenebestemmelsene for toppidrettsutøvere som deltar, slik som ble gitt i covid-19 forskriftens §6f som nå er opphevet.

Det må gjøres en vurdering av hvilke grupper det er aktuelt å lempe på tiltak for. Jo flere som får lemping av tiltak, jo mer vil risikoen for importsmitte øke. Smittevern faglig bør unntak fra karantene begrenses, og dersom det gis unntak bør det følges opp på alternativ måte. Samlet sett vil mange unntak kunne føre til økt risiko for importsmitte.

Dersom det gis unntak for innreisekarantene for toppidrettsutøvere vil testing ved ankomst samt karantene fram til dag 3, test på døgnet 3, og fritidskarantene fra døgnet 3 ved negativ PCR test være et alternativt tiltak med en moderat til sterk risikoreduserende effekt (Viser til oppdrag 286 del 1 og 2). For at en slik risikoreduserende effekt vil være mulig å oppnå er det en forutsetning at det foreligger endelig godkjenning av smittevernprotokollene for arrangementene.

FHIs vurderingen i sin helhet, inklusiv grafisk utforming er vedlagt besvarelsen.

Helsedirektoratets vurderinger og anbefalinger

Helsedirektoratet deler Folkehelseinstituttets vurdering av smittesituasjonen og at lemping av reiserestriksjoner medfører økt risiko for import av smitte og nye virusvarianter.

Helsedirektoratet viser til svaret i 362 og anbefaler fortsatt at det etter 28. februar i all hovedsak er nødvendig og forholdsmessig å videreføre gjeldende strenge innreiserestriksjoner av hensyn til folkehelsen under det pågående utbruddet av covid-19. Vi anbefaler i hovedsak at gjeldende innreiserestriksjoner av hensyn til folkehelsen beholdes ut mars måned.

Helsedirektoratet viser videre til vårt svar på oppdrag 148, 155, 235 og 286 del 1 og 2, og 345 hvor vi ikke anbefaler innføring av særskilte unntak for enkeltgrupper.

Helsedirektoratet mener at samfunnskritisk personell i all hovedsak bør prioriteres for unntaksbestemmelser. Toppidrettsutøvere er ikke samfunnskritiske. Helsedirektoratet fastholder derfor vår tidligere vurdering ifm. toppidretten, og vil fortsatt ikke anbefale denne type unntak fra hovedregelen om innreisekarantene. Det vises til at karantenebestemmelsene er inngripende tiltak som skal bidra til å forhindre importsmitte. Vi anbefaler derfor ikke unntak i § 6f for arbeidsreisende i forbindelse med World Cup i ski nordiske grener, alpint og skiskyting eller internasjonale fotball- eller håndballkamper.

Vi viser til at hovedregelen om karanteneplikt i utgangspunktet gjelder for alle reisende fra land særskilt nevnt i forskriften § 4 første ledd bokstav a. § 4c gir adgang til å teste seg ut av karantene med test på tidligst 7 døgn etter ankomst som også arbeidsreisende og idrettsutøvere kan benytte seg av.

Muligheten til unntak for arbeidsreisende er blitt vesentlig endret siden unntaket i § 6f som nå er opphevet, ble innført. Det vises også til at unntaket i § 6e for personer i kritiske samfunnsfunksjoner er blitt vesentlig innskjerpet etter jul. Endringen i smittesituasjonen i Europa tilsier derfor at det heller ikke bør være unntak som den nå opphevede § 6f.

Vi viser igjen til at unntak for arbeidsreisende i forbindelse med internasjonale idrettsarrangementer vil innebære en vektlegging av idrettsfaglige hensyn som er vanskelig å forsvare overfor annen næringsvirksomhet. Dette gjelder i enda større grad i dagens smittesituasjon, hvor det er inngripende tiltak på alle samfunnsområder.

Helsedirektoratet er videre fortsatt av den oppfatning at karanteneunntak for særlige grupper forutsetter særlig tunge hensyn. Særskilte unntak bidrar til å gjøre regelverket uoversiktlig. Slike unntak kan også være vanskelig å forstå for publikum og bidra til å svekke oppslutningen om og etterlevelsen av regelverket. Slike unntak vil også kunne skape presedens og forventning om unntak for andre særinteresser. Det er stor oppmerksomhet rundt karantene-reglene og Helsedirektoratet får stadig henvendelser med spørsmål om unntak fra reglene i særlige situasjoner og for særlige grupper. Det er utfordrende, og unntak vil kunne føre til mindre tillit til helsemyndighetene.

Vi viser videre til at innreise fra utlandet vil innebære en økt risiko for importsmitte og som igjen vil igjen bidra til økt risiko for en ytterligere belastning på helsetjenesten. Særlig med den uoversiktlige situasjonen vi har nå med økende forekomst av mer smittsomme varianter. Kapasiteten i helse- og omsorgstjenesten er utfordret i flere deler av landet. Dersom de store utbruddskommunene ikke kan opprettholde TISK-kapasiteten, vil Norge vanskelig kunne opprettholde et mål om å slå ned smittespredningen og holde denne nede. I situasjoner der kapasiteten er utfordret, og det er vesentlig å kunne opprettholde TISK, er kontaktreducerende og mobilitetsdempende tiltak vesentlige. Vi må unngå å komme i en negativ spiral der smittesporingen blir ufullstendig.

Vi viser for øvrig til vårt svar på oppdrag 179 der det er gjort en vurdering av smittesituasjonen ved slike arrangementer og til foreløpig vurdering av smittevernprotokollene i forbindelse med 286 del 3, oversendt 3. februar.

Konklusjon

- HelseDirektoratet anbefaler fortsatt ikke unntak for arbeidsreisende i forbindelse med World Cup i ski nordiske grener, alpint og skiskyting eller internasjonale fotball- eller håndballkamper. Disse gruppene toppidrettsutøvere, trenere og støttepersonell vurderes ikke å ha samfunnskritiske funksjoner.
- HelseDirektoratet mener det er for tidlig å vurdere lemping av innreiserestriksjoner for toppidretten. Dette må sees i sammenheng med generelle vurderinger av behov for strenge innreiserestriksjoner, jfr oppdrag 343 og anbefalingene i 362 om å ikke gi unntak ut mars måned.

Vedlegg: Folkehelseinstituttets tekst i sin helhet.